

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Замгайн аймаг Тельманай нэрэмжэтэ колхозой малшастуу Михаил Никитович Леонов. Парти ба правительствэ нүхэр Леоновой лон габьяата ажалы үндэрөө сэгнэжэ, «Ажалай шон габьялагй түлөө» гэгээн медаллар шагнаан байна.

АДУУШАДАЙ ЫРАЛСАЛ

Гүүдые ороондо оруулха эгээн харюусалгатай үе байна. Энэ хэрэгтэ Бурят-Монголой Госконюшын эхэ анхаралаа табила. Мүнөө гүүдые искусственнаар ороондо оруулагша тэхнигүүдые бэлэдхэхэ богино болзорой курсууд ба семинарууд үнгэргэгдэжэ байна. Энэндэ колхозуудай адуушад йуралсана. Тарбагатайн аймагй хэдэн адуушад семинарта йуралсаад колхозуудта бусаа. Семинар ба курсуудта хамта 40 шахуу хүнүд хабаадуулагдаха юм. Тэдэнэр искусственнаар ороондо оруулагшад ба орооной пунктнууды даагшад болохо гараха байна.

Һайнаар хүдэлмэрилдэг драмкружок

Закаменай аймагй Санагын сомоной Сталиной нэрэмжэтэ колхозой (түрүүлэгшнэ нүхэр Гомбоев) залуушуул өһөөдүйнөө эдэбхээр уранхайханай кружок эмхидхэжэ юм. Тус кружокто хабаадалсаад нилээд олон нүхэдүүд ямаршые орепесэдэ наадажа шадаха оюун билигтэй байханаа харуулаа. Наяхан тус кружокойнд Утаата Далхайн сомоной «Улаан-Далхай» ба Кагановичын нэрэмжэтэ колхозуудта йонирхолтой концертүүдые харуулба. «Дагын алдуу» ба бусад нэгэ акттай пьесэнүүдые шадамараар табиһан байна. Кружогые хүтэлбэрилдэгшэ нүхэр Тарбаев хадаа хуур ба лимбэ дээрэ «Хуурын дуу», «Набша сэгэ» гэһэн дуунууды дунлажа, сугларгашадые йонирхуулба. Ленин ба Сталин тухай шүлэгүүдые комсомолка Гунзынова сээжээр уншаджа, колхознигүүды баясуулаа. Тимнээ Сталиной нэрэмжэтэ колхозой правлени өөрнгөө уранхайханай самостоятеьлностиин коллективтэ тубаламжа үзүүлхэ, хүтжэмэй инструментүүд болон бусад шухала хэрэгсэлүүдээр хангаха бээ гэжэ хангагдана.

Һурагшадай үүсхэл

Торин аймагй Доодо-Бургалтайн сомоной долоон жэлэй һурагуудта нилээд олон комсомолецүүд-Һурагшад бин. Тэдэнэр уранхайханай тусхай бригада эмхидхээд, ойрын колхозуудта гаража йонирхолтой концерт ба спектакльнууды харуулдаг. Энэ хүдэлмэридэ иланганга ехэ эдэбхи үүсхэл гаргадаг С. Будаева, В. Бадмаева, Ж. Айсуев гэгшэдые онсо тэмдэглэхэ шухала. Жэсээлхэдэ, хаяхан «Улаан Бургалтай», «Заветы Ильича» колхозуудта ошохо, йонирхолтой программа табижа бусаһан байна. Гадна, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо саг үргэлжэ шахуу эржэжэ, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулаха хэрэгтэнь бодото тубаламжа үзүлдэг байна.

Томохон шүүбэри

Сэлэнгын аймагта колхозник Б. гэгшын 2 процентэ гүрэнэй урдаламжын №38 облигацида томоохон шүүбэри тудалба. Энэ нүхэр 200 түүрэнэй облигацияар 25000 түүрэнг үнүдэг.

Хилын саана юун болоноб

Болгарин зоной ажа амидаралай хэм хэмжээн улам дээшэлнэ

СОФИЯ. (ТАСС). Промышленна предприятияуды национализацияланай, хүдэлмэришэдэй шадбари мэргэжэлы дээшэлүүлэнэй ба заводууд, фабриканууд дээрэ ажалай мурьсы өргөнөөр дэлгэрүүлэнэй ашаар, Болгарида үйлдбэрин бүтээсэ нилээд ехэ болгодоо. Үнгэргэшэ жэлэй турша соо ороной промышленна предприятияуд дээрэ ажалай бүтээснэ. 1947 онойхитой жэшээл 26,7 процентээр ургаа.

Ажалай бүтээсын ургалта, эд товарнууды элбэгээр гаргалга ба хүдөө ажыхын түрүүшн амжалтанууд хадаа ажалшадые эд бараагаар ба эдэс-хоолой зүйлнүүдээр хангаха хэрэг йажаруулаха арга-боломжо олоһон байна. Үнгэргэшэ жэлдэ хүдэлмэришэд урзанданайхнаа хоер дахин ехэ эд бараанууды, гутал ба хубсаа абайһан байха юм. Зониие хилээмээр, мяхаар, өөхэ тоһоор, сахараар ба бусад продуктуудаар хангалга йажараа. Үйлдбэрин уларнигууд ба уралан нарижуулагшад хоер дахар нормоор хангагдана. Арадай ажыхын хоержэлэй түсэбэй еһоор, салин хүлэнэй фонд 15—20 процентээр дээшэлүүлэгдэхээр хараалагдайхай. Гэхэ зуура, энэ фондн нэмэлтэн мүнөө жэлдэ 29,9 процент болобо. Хүдэлмэришэнэй өөрын олзые 1939 онойхитой жэшээл, 4 процентээр ургаа. Ажалай түлөөэндэхн прогрессивнэ шагналай гурим хадаа хүдэлмэришэдэй материална хангагдалые дээшэлүүлэхэ үргэн ехэ аргаболомжо олоһо.

Зүүн Европын оронуудтай худалдаанайма хэхэ тухай английска газетэ бэшэнэ

ЛОНДОН. (ТАСС). Дэлхэйн рыннууд дээрэ үрдилдөөнэй улам ехэ болоһоние онсо тэмдэглэхэ зуураа, «Рейнольдс Ньюс» газетэ редакционнэ статья дотороо ингэжэ бэшэнэ: Зүүн Европын оронуудтай английска худалдаанайма хэхэ ябадалые үргэдхэхэ шухала болоод байна. Английска эд товарнууд долларай рыногүүд дээрэ улам ехээр үрдилдэнэ. Гэбшье,

американска капиталар дэмжэгдэһэн немецкэ ба японскэ конкуренттэй английска эд товарнууд тус хүсэд дайралдаагүй байна гэшэ гэжэ тус газетэ онсолон тэмдэглэнэ. Познандыхн польско выставкэ дээрэ английска 9 томо фирменүүдэй эд товарнуудаа гаргаха гэһэн шийдхэбэринэ тэрэ газетэ ехэтэ йаһаана.

Францин социалистическэ партиин байдал тушаа

ПАРИЖ, мартын 17. (ТАСС). Ке-Уезн-Ивелин городской (Сена ба Уезны департаментын) социалистическэ партиин секци үсэгэлдэр нимэ мэдүүлгэ хэбэ: «Ке-Уезн-Ивелинэй социалистическэ секци нэгэн ханалаар, (хоер хүнөө бэшэниин) тус партинаа гараха гэжэ шиндэ, яахандааб гэжэдэ, энэ парти социалистическэ принципүүдэ арсанан ба хүдэлмэришэн ангиин аша туһада таарахагүй политика ябуулна.

циалистическэ партиин зэргэнүүдтэ эмхидхэхэ еһотой ба коммунистическэ партиай зэргэлэн ябажа, капитализмые усадхаха, эб найрамдалые абархын түлөө тэмсэхэ еһотой байна. Үнэнтэ социалистууд муниципальна йунгалтанууд дээрэ коммунистическэ партиин кандидат нүхэр Готье гэгшэдэ голосуудаа үгэхэ еһотой. Ушар юб гэбэл, энэ кандидатурые унитарна социалистическэ парти дэмжэнэ».

Эб найрамдалай тала баригшадый конгресс зарлаха тухай урыалые Итальянска бүгэдэниитын ажалай конфедераци дэмжэбэ

РИМ, мартын 17. (ТАСС). Эб найрамдалай тала баригшадый бүхэдэһэн конгресс зарлаха гэһэн эб найрамдалые хамгаалагша культурын ажал-ябуулагшадый холбооний уласхоорондын комитетэй ба уласхоорондын эхэнэрнүүдэй демократическа федерациин үүсхэлые

дэмжэхэ ба апрель нара соо Парижда зарлагдаха тус конгресстэ хабаадаха тухайда ВИКТ-гэй гүйсэдхэхэ комитет нэгэн ханалаар тогтоол гаргаа гэжэ Итальянска бүгэдэниитын ажалай конфедерациин (ВИКТ) генеральна секретарь Ди Витторио мэдүүлбэ.

Хо Ин-циниие томилолго

НАНКИН. (ТАСС). Хуули гаргагша Юань мартын 12-то Хо Ин-циниие гүйсэдхэхэ Юаниин түрүүлгэ-

шэ (премьер-министр) болгон ба-талба.

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

ЭБ НАЙРАМДАЛЫЕ ХАМГААЛ-ГЫН ХҮДЭЛӨӨН

Эб найрамдалые хамгаалгада зоруулагдана, культурын ажал-ябуулагшадый холбооний уласхоорондын комитет ба уласхоорондын эхэнэрнүүдэй демократическа федераци болбол эб найрамдалай тала баригшадый бүхэдэһэн конгрессые энэ оной апрельд зарла гэжэ бүхы оронуудай демократическа организацинуудта ба прогрессивнэ ажал-ябуулагшадта хаяшаг хандаһан байгаа.

нойнгоо бүхы нийтын организацинууды уралаба. «Культурбунд» гэжэ немецкэ демократическа организаци хадаа бүхэдэһэн конгресстэ хабаадахиен ба Германияда ошохо делегаци бэлэдхэхэ комитет тогтоохыен бүхы прогрессивнэ организацинууды уралаһан байна.

Энэ урыалың дэлхэйн бүхы оронуудта дэмжэгдэхэ. Тус конгресстэ хабаадахы хүсэһэн олонийтын организацинуудай тоо улам олон боложо байна. Франци доторхи олон мянган эршүүл ба эхэнэрнүүд эб найрамдалые хамгаалгада хамаг бүхы хүсэнүүдэ нэгдэхэн жагсааха уралайгаар «Эб найрамдалай дэбтэрнүүдтэ» гараа табина. Голландска эхэнэрнүүдэй федераци эб найрамдалай түлөө ба дайнда эсэргүүдэ хүдэлмэри дэмжэхыен оро-

Польшодохи 3,5 миллион хүдэлмэришэд ба албахагшадые нэгэдхэдгэ профессиональна союзуудай Центральна Комисси, польско уран-зохеолшодой, багшанарай юристнууд-демокрадуудай, дайнай инвалидуудай, польско залуушуулай союзууд тус уралад ханалаа нэгдүүлбэ. Польско эхэнэрнүүдэй лигин Главна Управлени өөрынөө бэсэг дотор ингэжэ мэдүүлнэ: «Һалбаран байгаа польско деревниүүд ба городуудые үшөө дахин гал түймэрэй гуламта болгуулахагүйбди! Фашистуудаар бооголошолодоһон арадуудта эрхэ сүлөө ба бээс-даанхай байдал олгоһон хүсэн түгэс Советскэ Союз ба илагдшагүй арминь эб найрамдалай хүсэнүүдые толгойжо ябана гэжэ бидэнэр мэдэнбди».

Американска засагаархид будуулиг аашануудаа үргэлжэлүүлээр

НЬЮ-ИОРК. (ТАСС). США-гэй правительствын үгэһэн дипломатическа визэтэйгээр Холбоото Штатуудта ошоһон советскэ дипломат В. А. Губичевые хуули бусаар арестовалан, ойроо хүртэхэгү гэгэн дипломатическа еһо гуримые эбдэһэн ябадалаа үргэлжэлүүлэн, үсэгэлдэр американска засагаархид Губичевые федеральна сүүдэй урда зогсо гэжэ баалаба.

Уласхоорондын бүгэдэндэ мэдэргэдэһэн юрэнхы нормонуудые эбдэжэ үгдэхэгдэнэн эдэ бүхы ябуулын хуули буса байһан ушарһаа, үмгэлэгшые хүлөөр абаагүб гэжэ Губичев мэдүүлээ. Энээнэһэн харюу болгон, судья Рифкинд ингэжэ хэлэбэ: Губичева гэжэ үмгэлэгшые томилхоб, теэд тэрэннээ арасха болохоо Губичевай мэдэхэ хэрэг.

Тэдэ засагаархид Губичевай гарынь хүлээд, сүүдэй байрада абаашаа. Намайе хуули бусаар арестовалаат гэжэ сүүдтэ эрид зааха зуураа, Губичев хадаа ойроо хүртэхэгү гэгэн дипломатическа эрхэтэй байһанаа хануулба. Мун тэрэниие арестовалан ябадалые тусхай зорилготой хардалгын ашаа гэшэ гэжэ зааһан байна.

Удаалуулан, Рифкинд хадаа сүүдэй заседаниие мартын 14 хүртээр хойшулуулан байха юм. Залог болгон 100 мянган доллар хэрбээ оруулагдаагүй хаань, Губичев сүүдэйнгээ болотор хаалтада үлэхэ еһотой гэгэн тодорхойлолго Рифкинд гаргаһан байна.

Американска юстициин жэгшүүритэ ааша

НЬЮ-ИОРК. (ТАСС). Хуули бусаар арестовалагдаһан советскэ дипломат В. А. Губичев тушаа бүдүүлги аашаа үргэлжэлүүлэн, американска засагаархид болбол сүүдэй гуримуудые американска юстициин эгтгэе сахижа байһан хэбэртэйгээр, уласхоорондын эрхын юрэнхы нормонуудые эбдэнэ, хуули буса ябуулга далаалха оролдоло гаргана.

«Энэ судэбнэ хэрэг, тэрэшэлэн намда хандааг методүүдынэ минии орондо эсэргүү шэглүүлэгдэнхэй гэжэ тоолоноб. Минии орон тушаа дайсан харша мэдэрэл үгдэхэ зорилгоор лэ, минии орондо эсэргүү нимэ пропаганда ябуулгана гэшэ».—гэжэ Губичев мэдүүлээ.

В. А. Губичев мартын 14 ба 15-да түрмээс сүүдэй газарта хоер дахин асаарагдаһан байна.

Намда дипломатическа визэ үгэхдөө, американска правительствэ минии дипломатическа тушаалые мэдэрһэн байгаа гэжэ хануулха зуураа, Губичев ингэжэ хэлэбэ: «Ямаршые ордер харуулангүйгөөр, намайе улидада гэгтэ хэдыгээрээ хүсөөр барижа арестовалан методыең тон бурууда тоолоноб».

Унгэргэшэ неделидэ В. А. Губичевай үмгэлэгшэ болгодон судья Рифкиндээр томилодоһон Гамельтон гэгшэ мартын 14-эй заседаниин эхиндэ ингэжэ мэдүүлбэ: мартын 12-то хэрэгэһэн байдал тухайда Губичевтай дахнаа ярилдахада, үмгэлэгшэ хэрэггүй, юундэб гэгшэдэ, ойроо хүртэхэгү гэгэн дипломатическа эрхээ хэрэглэхэб гэжэ Губичев намда хэлээ һэн.

«Намайе тон хуули бусаар арестовалаа. Тини, минии эрхэнүүд—ямаршые болбосоронгы орондо юрын еһон гэжэ тоологдолог эрхэнүүд—эбдэгдэхэ гэжэ бини тоолоноб. Американска хуулинууд ба американска конституцины мэдэхгүйб, тинигэбшые өөрынөө ороной хуулинууды мэдэхэб. Эндэ таанадай хэдэгтэл адляар гададын дипломадуудта ингэжэ бидэ хандааггүйбди. Эндэ хэрэглэдэр методүүдтнай дундада зуунай үеын ба доромжолон зобоолгын методүүд гэшэ».

Гамельтоной хэлэжэ дүүргэхэдэ, В. А. Губичев өөрынөө арестовалагдаһан ба сүүдлэгдэхэе байһан бүхы ябадалнуудые буруушааба. Намда эсэргүү эдэ бүхы ябууланууд Советскэ Союзда харша зорилгоор хэгдэн хардалгын пропаганда мун гэжэ Губичев дагтан хэлэһэн байна.

Гамельтоной хэлэжэ дүүргэхэдэ, В. А. Губичев өөрынөө арестовалагдаһан ба сүүдлэгдэхэе байһан бүхы ябадалнуудые буруушааба. Намда эсэргүү эдэ бүхы ябууланууд Советскэ Союзда харша зорилгоор хэгдэн хардалгын пропаганда мун гэжэ Губичев дагтан хэлэһэн байна.

Дипломатическа тушаалтай хүн тушаа нимэ хэрэг эхилэхэ эрхэ

Хятадтахи байдал тухай

ЛОНДОН. (ТАСС). Рейтер агентствын шанхайска корреспондентын дамжууланай еһоор, президентын уялгы дүүргэгшэ Ли Цзун-жендэ

бүхы этигэмжэнүүдэ үгэхэ ба хилын саана ошохо болоо хат гэжэ урда неделидэ Чан Кай-шидэ хэлэхэдэнь, эрид арсаа гэнэ.

Тэрэшэлэн Болгарин, Чехословакин, Румынин, Венгрин ба бусад оронуудай олонийтын организацинууд тинимэл тогтоолнууды гаргана.

Де Гасперин энэ мэдүүлгэнэ Италин ажалшадый дунда ехээр буруушаагаа. Юундэб гэхэдэ, атлантическая союз хадаа дэлхэе англо-американска блогой эзэмдэн зонхило ябадал хангаха зэбсэг, дэлхэйн шэнэ дайнда бэлэдхэлэй шата мун болоно.

СССР-тэхи профессиональна ехэ союзууд, эд хэрэглэгшэдэй обществонуудай Центральна Союз, советскэ эрдэмтэд—академиүүд, залуушуулай антифашистска комитет, славянска комитет ба бусад организацинууд хандаганууды хэблэлдэ толилон, эб найрамдалай тала баригшадый бүхэдэһэн конгресс зарлаха тухай дурадхалы халуунаар ба нэгэн ханалаар дэмжэнэ.

Бүхы орон доторын ажалшадый суглаанууд боложо, сэрэгэй энэ союзда Италин хабаадахы ерид шууд буруушаана.

ИТАЛИИН АРАД АТЛАНТИЧЕСКА СОЮЗДА ХАБААДАХА ДУРАГУЙ

«Хэрбээ хүсэхэ байбал, бусад оронууд шэнгээр атлантическая союзда гар табигты гэжэ италянска правительствода Америкын Холбоото Штатуудай правительствэ дурадхалан байгаа. Атлантическая союзда Итали нэгдэхэ еһотой гэгэн мэдүүлгэтэйгээр, италянска правительствын толгой де Гаспери парламент дээрэ үгэ хэлэһэн байна.

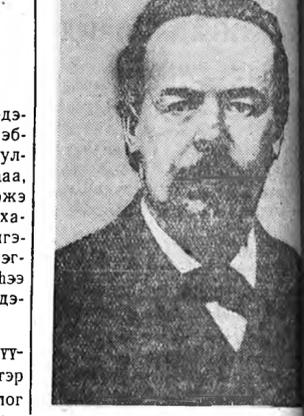
Италин олон городууд ба тосхонуудта буруушаалай митингүүд ба демонстрацинууд болоо. Атлантическая союзда хабаадаха тухай асуудлаар бүгэдэрадай голосовани хэхэ эрилтэнүүдые табина.

Парламентын социалистическэ группын ахалагша Пьетро Ненни парламент дээрэ үгэ хэлэбэ. Итальянска правительствода нимэ мэдүүлгэтэйгээр хандаа, Ненни үгээс дүүргэбэ.

«Атлантическая пактда, дайнай ба агрессивн пактда хэрбээ гараа табяад байгаа наатнай, энэндэ таанарай гараа табиха эрхэгүй байһые тодоруулахди. Танай гараа табихан энэ векселдине италянска арадай таһа татажа хаяхын тулада бидэннээ дулдыха бүхы юумэ хэхэбди

А. С. ПОПОВ

(Түрһэнһөөнь хойшо 90 жээлэй ойдо)

Дэлхэй дээрэ анха түрүүн бини болгожо, дэлхэйн наукин хэдэ хэтэ мүнхэдөө алтан үзгэ бэшэгдэн ороһон Александр Попович Поповой түрһэнһөө 90 жээлэй ой гүйсэбэ.

А. С. Попов 1859 ондо Уралай «Турьинска рудник» хүдэлмэришэдэй тосхондо түрүүн юм. А. С. Попов бага хананһаа машина ба механизмуудые йонирхолог, хүнэй ажал хүлөөринэ ехээр сэгнэдэг байгаа. 1877 до духовно семинарин 4-дэхи класс эрхим һайн сэгналтэйгээр дүгээд, һүүлээрнэ гимназин дүгээр курсые өөрөө бэлэдхэжэ, эхэнээр үгэһэн байгаа. Удаань Поповска университетей физико-математическа факультетдэ орой юм.

Университет дүүргээд байһан А. С. Попов лабораториюда хударилахэ гэжэ шиндэһэн байгаа. Рүүшээр миннэ классуудта, үдэ Петербургдахи электротехни институтта багшалан байна.

1889 ондо А. С. Попов нэгэ ци уншажа байхалаа «электронитна долгинуудые холо гаша сигнал үгэхэ хэрэгтэ ашаа болохо юм» гэжэ гайхамшагтагаар уридшалан хэлэһэн байна. Энэ бололоо 1895 оной майн бэлүүлээ һэн. Энэ үдэр дээрэ анха түрүүн бини болло радиопремнигоо оролой физико-математическэ обществын заседани дээрэ харуулан байха юм. Энэ үдэ даа радиогой бини болоһон үдэржэ түүхэдэ оронхой.

Мүнөө арадай ажахыда, ардгэгээрэлдэ, оройной оборонодо дайнолой туйлай ехэ удхашанаар болоод байхалың, советскэ правительствэ болбол энэ үдэрэ бири тэмдэглэжэ байха гэжэ тоолоһон байна.

А. С. Попов энэ зохоолоо урсаашан нарижуулхын тулада эдэ сусаашагүй ажаллаһан бай юм. Жэл үнгэрөөд байхала, дэлхэй дээрэ анха түрүүн Морзевы гөөр радиодамжуула хэгдэн байһан. Удаань А. С. Попов болло дайнай флотой суданууд да туршалгануудые хэбэ. Энэнь Флотой флотто радиогой туйлай хэрэгтэй байһаниие гэршэлжэ хэбэ.

Ородой эрдэмтэнэй зохоол түр мэдээн бүхы дэлхэй дээрэ тархай Американцууд болбол А. С. Поповы өөрын зохоолтой хамта далайнда абаха гэжэ оролдобо. Оройнойгоо үнэн патриот байһан А. С. Попов ингэжэ хэлэһэн юм.

«Би ород хүн гэшэб. Өөрын бүхы эрдэм мэдэрэлые, буршалга, бүхы амжалтанууды өөрынөө Эхэ орондо үгэхэб».

Ородой агуухэ эрдэмтэн А. С. Попов 1905 оной декабриин 31-нүгшэһэн байна. А. С. Попов болбол радиоматематик бини болгоо бэшэ, мун үзэхэ-холбооной хүсэ ехэтэ шэ эзбэсгые хайһан гэжэ ашаглагч гэжэ харуулан байна. Радио болбол манай оройной агуухэ Октябрьска социалистическэ революциһаа хойшо хүдэлмэри түргэнөөр хүгжэһэн байна. Радио болбол техникэсьшые, мун нашты талаараа хүгжэжэ байһан Радиогой ашаар тон холын габяа дамжуулан зүйлнүүдые носодог ба харадаг болообди. Манай советскэ ард үдэр радио шагнааһаа агуухэ оройной эрдэмтэн А. С. Поповой гайхамшагта эхи табилгые ханжа, домог расхаалынь мүнхэдхэжэ байдаг.

Хариусалгата редакторай орлогшо Б. ОЧИРОВ. МУНБШПР ИНИОТЕАТХУЧУЛТА «Прогресс» «Дипломадай адуу» «Эрдэм» «Ниталеельхи ажабайдал»